

UNIVERSITY EXAMINATIONS

EXAMINATION FOR THE AWARD OF DEGREE OF BACHELOR OF ARTS

KISW 408: ADVANCED PHONETICS

STREAMS: B.A.

TIME: 2 HOURS

DAY/DATE: FRIDAY 13/12/2019

11.30 A.M. – 1.30 P.M.

MAAGIZO:

- **Jibu swalii la KWANZA na mengine MAWILI.**

1. (a) Fafanua dhana ya fonetiki. (alama 5)
(b) Tofautisha tanzu tatu za fonetiki. (alama 6)
(c) Eleza kwa ufupi umuhimu wa fonetiki kama tawi la isimu. (alama 3)
(d) Jadili vipengele vinne vya kisayansi vinavyoongoza utafiti wa lugha. (alama 8)
(e) Taja aina kuu za konsonanti na ueleze namna kila aina inavyotamkwa. (alama 8)
2. Tumia sifa bainifu tano kufafanua vizuiwa na vikwamizwa vilivyo katika lugha ya Kiswahili. (alama 20)
3. (a) Ainisha aina kuu za konsonanti kwa kuzingatia namna zinavyotamkwa. (alama 12)
(b) Fafanua dhana ya foni. (alama 4)
(c) Tofautisha ala sogesi na ala pahala. (alama 4)
4. (a) Eleza vigezo vinavyotumiwa na wanafonetiki kuelezea utoaji wa irabu za lugha. (alama 6)
(b) Tumia sifa bainifu tatu kufafanua dhana ya irabu msingi. (alama 14)

5. Tofautisha dhana zifuatazo:

- (a) (i) Fonetiki na fonolojia. (alama 4)
- (ii) Konsonanti na irabu. (alama 4)
- (iii) Sauti ghuna na sauti sighthuna. (alama 2)
- (b) Nukuu maneno yafuatayo kifonetiki. (alama 10)
- (i) Wakaa
(ii) Shughuli
(iii) Ng'ombe
(iv) Ghala
(v) Jaa
(vi) Thumni
(vii) Yai
(viii) Dhulumu
(ix) Nyoka
(x) Kheri
-